

ACC. NR M. 11742:1

Frågelista 154.

Brännvin.

Den enda brännvinstillverkning i socknen jag har mig bekant, bedrevs av patron Marcus Nissen. Denne Nissen, f. 1807 i Schlesvig, innehade på arrende 1844-1864 Torreberga gård, där han idkade ett mönsterjordbruk med rapsodling och mejerihantering jämte tegelbruksrörelse och brännvinsbränning. Därjämte var han lantbrukslärare å Alnarps lantbruksinstitut och en av de ledande där.

Denna brännvinsbränning upphörde mycket hastigt år 1853. När rapskörden sluttröskats vid hösttiden, hade som vanligt anordnats fest för arbetsfolket med musik och dans. Vid detta rapsgille, gick hans unga guvernant, mamsell Bremberg, bort till honom och förehöll honom det ur evighetssynpunkt meningslösa i att låta folket yra och rusa på detta sätt. Denna tanke kom för honom som en blixst från klar himmel. Några minuters övervägande, och festen inställdes för dagen, till folkets förundran. Ytterligare en vecka, och festerna samt omedelbart därefter brännvinsbränningen inställdes för alltid.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

N. M.

154

ACC. N:R M. 11742:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Brännvinsbränningen upphörde sålunda till följd av Nissens religiösa omvändelse.

Den enda brännvinstillverkningen i övrigt jag känner till, bedrevs av hemmansägaren och löjtnanten Nils Björkman, Djurslöv 4, Tottarps socken, då min far, Nils Åkesson, tjänade där c. 1845. Den bedrevs alldeles industriellt. Varje måndag koktes potatisen och varje tismäskades den eller någonting så där - framställningssättet känner jag ej till - och varje onsdag kördes den färdigtappad på tunnor till Malmö och försåldes. Likaså torsdag, fredag och lördag, vecka efter vecka, utan avbrott, under hela bränningstiden.

Varken min far eller farfar Åke Pehrsson, f. 1792, eller farfars far Pehr Johansson i Nevishög, f. 1749, idkade brännvinsbränning, såvitt jag har mig bekant. Däremot köpte de en kanna brännvin då och då, som de emellertid använde mycket sparsamt.

På mitt jordbruk, som jag lämnade 1941, fanns en inmurad tvättpanna sen mina förfäders tid, vilken varit brännvinspanna. Den var av koppar och av ordinär form samt rymde c. 80 liter.